

вень складності тестів та завдань для самостійного виконання може досягати дуже високого професійного рівня, що може призвести до психологічного зламу студента.

Нажаль, людство ще не виробило уніфікованих підходів до вирішення цих проблем. Але нам здається, що якщо підходити до цього питання виходячи з принципу «необхідно... і достатньо...», то вповне реально вирішення цих проблем.

*В. В. Сироватко, асист.,  
кафедра педагогіки та психології*

### **ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ АСПЕКТИ ІНДИВІДУАЛІЗАЦІЇ НАВЧАННЯ**

Успішне вивчення економіки, де основними характеристиками виступає ставлення до економіки, до себе і до людей; сприймання і розуміння економічних явищ і подій; користування ними в побуті, стосунках з людьми, ровесниками, в поведінці; усвідомлення змісту духовних та матеріальних цінностей; правильне користування засобами нагромадження багатства цілком залежить від особистості викладача. І тому, у відповідності із сучасною концепцією неперервної економічної освіти, підвищується роль викладача, який здатний сформувати в учнів не тільки реальне уявлення про економічні закономірності, а й бачення свого місця в економічному середовищі людей, у зв'язках економіки з життям, з власним матеріальним та моральним комфортом. Принципово нові концептуальні ідеї та положення реформування освіти вимагають переорієнтації педагогічної діяльності викладача на нові духовні цінності, в центрі якої має бути формування цілісної особистості учня. Вітчизняна вища освіта в основному акцентує увагу на проблемі оволодіння знаннями, а не формування творчої особистості, здатної до самоактуалізації, самооновлення та самовдосконалення. У результаті випускники вітчизняних ВНЗ, маючи глибокі теоретичні знання і практичні навички застосування їх у професійній діяльності, не здатні приймати самостійні рішення, відійти від вивченого зразка, висловлювати незалежні судження в тих або інших ситуаціях, передбачити можливі результати взаємодії з колективом, окремою особистістю. Але головним недоліком слід вважати нездатність до повного прояву індивідуально-творчого потенціалу. Тому в системі вищої освіти постає пот-

реба налагодження навчального процесу таким чином, щоб студент без примусу прагнув до систематичного, активного, самостійного оволодіння знаннями. При цьому він повинен адекватно оцінювати свій рівень підготовки, самостійно обирати темп і визначати рівень засвоєння знань (не нижче визначеного мінімуму), переживати позитивні емоції в процесі навчання. Ефективно розв'язати ці проблеми можна через індивідуалізацію навчання. Розробка індивідуального підходу (як засобу реалізації індивідуалізації) — дуже важлива теоретична і практична проблема. Як показав аналіз літературних джерел, її складність зумовлена передусім тією обставиною, що витоки цього підходу пов'язані з гуманізацією та виникненням особистісно-орієнтованого підходу. Крім того, особистість є чи не найскладнішим утворенням у світі і одночасно — суб'єктом перетворення цього світу і самого себе, зі своєю неповторною індивідуальністю. При цьому не ототожнюються і не підміняються одне одним поняття індивідуальність та особистість. Індивідуальність — це статичне, особливе в індивіді, сукупність тільки йому притаманних особливостей, що робить людину одиничним особливим відображенням формування і розвитку особистості.

У цьому контексті розвиток гуманістичних ідей та індивідуалізацію доцільно розглядати як важливий психолого-педагогічний принцип, основу якого складає сукупність вихідних теоретичних положень про особистість та індивідуальність. Інакше кажучи, індивідуалізація — це певне теоретичне підґрунття та методологічний інструментарій, який дозволить зрозуміти сутність видобутих психологічною та педагогічною наукою закономірностей будови, функціонування та розвитку особистості та індивідуальних особливостей. Особистість є суб'єктом діяльності, «вершиною» всієї структури людських особливостей. По відношенню до особистості як суб'єкта діяльності індивідуальність складає її «глибину». Таким чином, взаємозв'язок понять індивідуальності та особистості показує, що індивідуальність знаходиться в «глибині» особистості та представляє індивідуально-визначену реальну сутність особистості.

З огляду на це педагоги і психологи дедалі помітніше усвідомлюють гостру потребу у створенні і реалізації індивідуального підходу до студента — як одного з принципів організації навчально-виховної роботи, що обґрунтовується сучасною педагогічною наукою.

Викладач сьогодення, який хоче працювати у напрямку індивідуалізації навчання, потребує «внутрішньої перебудови», яка передбачає самопізнання, самовдосконалення, самоактуалізацію, коригування ставлення до себе та інших. Це неодмінна умова розвитку в собі потреб і здібностей творчого самовияву, становлення індивідуальності викладача.

*О. М. Сікан*, асист.,  
кафедра обліку підприємницької діяльності

## **ОРГАНІЗАЦІЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ ТА КОНТРОЛЮ ЯКОСТІ ЗНАТЬ ПРИ ВИКЛАДАННІ ОБЛІКОВИХ ДИСЦИПЛІН**

Самостійна робота студента — це форма організації навчального процесу, при якій заплановані завдання виконуються студентом в позааудиторний час під методичним керівництвом викладача. Метою СРС є засвоєння в повному обсязі навчальної програми та послідовне формування у студентів самостійності, як риси характеру, що відіграє суттєву роль у формуванні сучасного фахівця з обліку та аудиту.

Самостійна робота включає обов'язкові та вибіркові форми. З дисципліни «Фінансовий облік-2» обов'язковими формами СРС є: підготовка до практичних занять; виконання індивідуальних завдань; підготовка до модульного контролю. Кожен студент може вибрати одну із вибірових форм СРС: участь у студентських конференціях, олімпіадах; підготовка наукових публікацій до фахових видань; опрацювання нової нормативно-інструктивної бази.

Обособленим видом самостійної роботи студентів є підготовка та написання курсової роботи з дисципліни «Фінансовий облік-2», результати захисту якої не входять до складу оцінювання поточного контролю знань.

Виконання СРС повинно бути пов'язано з поточним оцінюванням знань студентів. Поточне оцінювання самостійної роботи студентів з дисципліни «Фінансовий облік-2» здійснюється за такими об'єктами поточного контролю.

Обов'язкові об'єкти поточного контролю:  
— виконання практичних завдань;